

Srednje škole – 3. skupina

1. zadatak (10 bodova)

3 ravne, beskonačno dugačke žice zanemarivog polumjera i mase po jedinici duljine $\frac{4}{3}$ grama po metru su međusobno jednako udaljene $d = \sqrt{3}$ cm. Žice leže u istoj ravnini i svaka nosi struju istog smjera i iznosa $I = 6,28$ A. Postoje dvije točke u prostoru gdje je magnetsko polje jednako nuli. Gdje se nalaze? a.) Srednja žica se pomakne za $x = 1$ mm (x je puno manje od d) prema jednoj od druge dvije žice, a druge dvije se pritom fiksiraju. Pomoću sile po jedinici duljine, napišite drugi Newtonov zakon za gibanje srednje žice. b.) Iskoristite da ako je b puno manji od d , tad vrijedi $(d \pm x)^{-n} = d^{-n} (1 \pm n \frac{x}{d})$. Sredite jednadžbu gibanja i pokažite da se radi o harmonijskom oscilatoru. Koliki je period titranja?

2. zadatak (10 bodova)

Tijelo je vezano za zid oprugom i harmonijski titra oko položaja ravnoteže kružnom frekvencijom $\omega = 1$ Hz. Tijelo je na horizontalnoj podlozi i giba se bez trenja. a.) U jednom trenutku, sustav se zaustavi. Opruga se razreže na 4 jednaka dijela i tijelo se razreže na 4 jednaka dijela. Na jedan takav dio opruge se za zid spoji jedan dio tijela i pusti da titra. Kolika je kružna frekvencija titranja? Kako rezultat ovisi o amplitudi? b.) Umjesto na 4, opruga se razreže na N jednakih dijelova, a tijelo na M jednakih dijelova. Postoje li N i M takvi da je nova kružna frekvencija titranja jednaka $\sqrt{7}$ Hz? Ako da, koji? Ako ne, zašto?

3. zadatak (10 bodova)

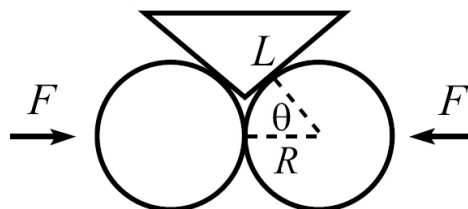
Zavojnica unutarnjeg otpora $R = 40 \Omega$ i induktiviteta $L = 0,1$ H spojena je serijski sa promjenjivim otpornikom na izvor izmjeničnog napona $V = 220$ V i frekvencije $f = 50$ Hz. Kolikom snagom se grije zavojnica ($P = RI^2$) kad je iznos otpora promjenjivog otpornika jednak nuli? Koliko mora biti iznos otpora promjenjivog otpornika kako bi ta snaga bila duplo manja?

4. zadatak (10 bodova)

Izvor zvuka frekvencije $f = 390$ Hz i prijatelj smješteni su na istoj okomici na zid (u dvije različite točke). Izvor i prijatelj miruju, a zid se udaljava brzinom $v = 110$ m/s. Brzina zvuka u zraku je $c = 330$ m/s. Koliko zvukova detektira prijatelj? Kolika je razlika u frekvencijama tih zvukova? Koje frekvencije se čuju ako se zid udaljava brzinom $v = 440$ m/s?

5. zadatak (10 bodova)

Na dva kruga polumjera R smješten je jednakokrani trokut duljine kraka L . Svi objekti nalaze se u ravnini papira i imaju plošnu gustoću σ . Horizontalna linija čini kut θ sa točkama u kojima se trokut i krugovi dodiruju. Nema trenja među tijelima. a.) Odredite mase tijela na slici. b.) Odredite iznos sile F koja djeluje kao na slici da bi sustav mirovao. c.) izvrijednite rezultat za $\theta = 0$.

ŽUPANIJSKO NATJECANJE IZ FIZIKE 2009/10 – 10.3.2010.